

Oponentský posudek diplomové práce

Účast veřejnosti na rozhodovacích procesech v ochraně životního prostředí z hlediska českého, evropského a mezinárodního práva

Petra Bodláková

Předložená diplomová práce je věnována jednomu z nejzávažnějších témat současné právní úpravy ochrany životního prostředí. Dosavadní aplikační praxe ukazuje, že úloha veřejnosti je při ochraně životního prostředí nezastupitelná. Z tohoto hlediska lze volbu tématu diplomové práce jenom uvítat, zejména s ohledem na neustále se vyvíjející právní úpravu a nezbytnost její reflexe.

Diplomantka se ve své práci postupně zaměřila na analýzu právní úpravy účasti veřejnosti na mezinárodní, komunitární a vnitrostátní úrovni. Tomuto výkladu v první kapitole předchází určitá obecná charakteristika, ve které autorka nastiňuje základní pojmy a východiska. V této části postrádám vymezení pojmu „rozhodovací činnost“, a dále hlubší rozbor pojmu „veřejnost“, a to zejména z hlediska možných východisek pro zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů. Diplomová práce, stejně jako většina odborné literatury, vychází z pojetí veřejnosti jako reprezentanta určitého veřejného zájmu. Na druhé straně, a možná především, by bylo vhodné uvažovat o veřejnosti jako o jednotlivcích, pro které je právo účasti na rozhodovacích procesech zakotveno jako nástroj k prosazení jejich primárního práva na příznivé životní prostředí. Právo účasti je pak vnímáno, obdobně i právo na informace o životním prostředí, jako právo sekundární – podpůrné. Tomuto výkladu nasvědčuje i preambule Aarhuské úmluvy. Na druhé straně považuji za zbytečné uvádět výklad o postupu při vzniku občanských sdružení (str. 10 an.).

Jádrem práce jsou kapitoly 2. až 4., jejichž materií lze rozdělit do dvou částí. V první (kapitoly 2.a 3.) diplomantka nastiňuje obsah Aarhuské úmluvy a komunitárních předpisů, které představují (s výjimkou bodu 3.4) východiska pro vnitrostátní úpravu v ČR. Druhou část pak představuje kapitola 4., věnovaná vnitrostátní právní úpravě. Ke zpracování uvedených kapitol lze mít určité obecnější připomínky. Autorka pracovala s velmi širokým okruhem právních předpisů na relativně malém prostoru cca 50 stran, tudíž podaný výklad je do značné míry popisný. Přesto lze na několika místech nalézt pokus o kritický výklad zkoumané materie založený na judikatuře, byť pouze NSS, a srovnání české úpravy s právem komunitárním a mezinárodním. Obzvláště pro posledně uvedený postup nabízí daná oblast mnohem širší možnosti, než jak by se z práce mohlo zdát. Uvedený nedostatek je do jisté míry kompenzován faktem, že se autora podařilo postihnout všechny postupy, v českém právu upravené, kterých se účast veřejnosti dotýká.

I přes uvedené výhrady práce splňuje obsahové požadavky kladené na diplomové práce. Stejně tak naplňuje i formální náležitosti, a proto mohu diplomovou práci Petry Bodlákové **doporučit** k ústní obhajobě. V jejím rámci by se diplomantka měla vyjádřit k výše uvedeným výhradám a odpovědět na následující otázky.

1. Jakým způsobem je v českém právu zjištěna soudní ochrana práva účasti na rozhodovacích procesech?
2. Do jaké míry vnitrostátní právní úprava účasti veřejnosti naplňuje požadavky Aarhuské úmluvy?

V Praze dne 17. září 2008

JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.
oponent d.p.